

Nr 68.

Av herr **Mannerskantz**, *angående formerna för samarbete mellan hushållningssällskap och landsting.*

Enligt uppgift i nionde huvudtiteln (s. 148) kommer tills vidare den under flera år öppna frågan om hemkonsulenternas placering vid hushållningssällskapen eller landstingen att lösas så, att hemkonsulenterna ej komma att överflyttas från hushållningssällskapen. Vi anse detta ståndpunkttagande välgrundat och värt att hälsas med stor tillfredsställelse.

Emellertid har under den tid denna placering varit oavgjord skett en betydande sammanblandning av landstingens och hushållningssällskapens verksamhet just inom hemkonsulenternas arbetsområden. Genom landstingens försorg har ordnats en stor mängd kurser för bibringande av yrkeskunskap i husligt arbete såsom vävning, sömnad, klädvård, madrasstoppning m. m., och i en del fall har inträffat, att landstingen anställt hemkonsulenterna som rektorer för denna kursverksamhet. Att så skett torde väl delvis berott på att man förutsatte, att hemkonsulenterna skulle anställas hos landstingen, i vilket fall det vore en naturlig arbetsuppgift för dem att omhändervärd dylika kurser.

För den planmässiga utvecklingen av den framtida kursverksamheten på den kvinnliga yrkesutbildningens område torde vara önskvärt att en mera bestämd gränsdragning sker mellan landstingens och hushållningssällskapens verksamhet. Jag kan erinra om att enligt 1949 års riksdagsbeslut kunna vid lantbruksskolorna anställda lärarinnor erhålla årsavlönning, om de den tid kurser ej pågå vid skolorna sysselsättas vid hushållningssällskapens undervisningsverksamhet. De kunna däremot inte placeras i den av hushållningssällskapens hemkonsulenter för landstingens räkning ledda kursverksamheten. Det finns säkert inte så få besvärliga gränsdragningar mellan hushållningssällskapens och landstingens undervisningsverksamhet, som behöva klaras upp. Detta gäller även den fasta, lägre lantbruksundervisningen, där hushållningssällskapens och landstingens intressen sammanlöpa och där visserligen författningen anvisar vägar för samarbetet men där den praktiska utformningen blivit bristfällig. Då vid hushållningssällskapens omorganisation endast de obetydliga medlemsavgifterna ställdes till hushållningssällskapens förfogande som tryggade egna inkomster, ha de ekonomiskt sämst ställda hushållningssällskapen i hög grad blivit beroende av landstingens bidrag för upprätthållande av verksamheten. Även i fråga om dessa för landsting och hushållningssällskap gemensamma mellanhavanden torde överläggningar vara önskvärda, och det lämpligaste torde därvid

vara, att lantbruksstyrelsen, under vilken både hushållningssällskapen och den lägre lantbruksundervisningen sortera, ställer sig som initiativtagare för överläggningar om såväl gränsdragning som samarbete. I den mån yrkesskolestyrelsen beröres av gränsdragningen i fråga om undervisningskurserna, torde lantbruksstyrelsen kunna överlägga med denna.

Med stöd av vad jag här anfört får jag hemställa,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om en genom lantbruksstyrelsen verkställd utredning om gränsdragning i fråga om likartad verksamhet, som bedrivs av hushållningssällskap och landsting, samt om formerna för samarbete i övrigt mellan dessa hägge institutioner.

Stockholm den 19 januari 1950.

Axel Mannerskantz.